

نحو

اینترنت و علوم اسلامی

تهیه و تنظیم :

حمید ناصحیان

دانش پژوه رشته تخصصی فقه و اصول ورودی ۸۴

شماره هفتم و هشتم

نشریه نحو

پایگاه اطلاع‌رسانی اجتهاد

در عصر رونق علم و انفجار اطلاعات، ضعف اطلاعات و ارتباطات رسانه‌ای از مهم‌ترین کاستی‌های حوزه‌ها و مراکز علوم اسلامی برای بهینه‌سازی تحقیقات و ارتباطات علمی خویش است.



امروزه چالش‌های «اطلاعاتی» و «رسانه‌ای»، هم‌دوش و گاه پیش‌تر از چالش‌های «محتوایی» و «نرم‌افزاری»، فراروی دستگاه فقهی تشییع قرار گرفته است. گذر از این موانع، اندک‌اندک و با ایجاد دروازه‌های اطلاع‌رسانی وسیع و منسجم امکان می‌یابد. هر گامی در این راه برداشته شود، از انزوا و غربت تعلیمات و تحقیقات فقهی - به ویژه حوزه علمیه مشهد - می‌کاهد، و بر آگاهی و نزدیکی جامعه مخاطب می‌افزاید.

گروه آموزشی فقه دفتر تبلیغات در چشم‌انداز کلان برنامه‌های خود، پروره تأسیس نخستین پایگاه جامع را بر پایه منابع اطلاعاتی حوزه فقه شیعه و با نام فاخر «اجتهاد» که پویایی مستمر فقه شیعه را یادآوری می‌کند بنا نهاد.

پایگاه اطلاع‌رسانی اجتهاد با وقوف بر جایگاه خطیر دنیای اطلاعات و اینترنت، بر سر آن

است که با شفاف سازی، هم آهنگ سازی و همگانی سازی اطلاعات حوزه‌های فقه و اجتهد پیام‌رسانی کند، و از چهره مظلوم تشیع و حوزه‌های علمی آن، غبار برگیرد.

در این پایگاه، داده‌های روزآمدی از روند آموزشی - پژوهشی حوزه‌های فقه و فتواعرضه شده و گزارش مهم‌ترین اخبار و تحولات فقهی حوزه‌های تشیع، در کنار اطلاعات آثار تازه کشور در این عرصه، تقدیم محققان و دانش‌پژوهان شده است.

پشتونه این سایت، نگاهی رسانه‌ای است که بر ضعف اطلاعاتی - تبلیغاتی حوزه‌ها واقف است و قدر این نکته فراوان مغفول را به خوبی می‌داند.

حوزه‌ها هر روزه شمار فراوانی سوژه خبری - تحصیلی ناب دارد که خلا رسانه‌ای جایی برای بازتاب آن باقی نگذاشته است. اگر همتی استوار بدرقه راه شود، با انعکاس و پوشش جلوه‌های خبری قابل تعییم حوزه‌ها می‌توان چشم مشتاقان را نواخت و اخبار حوزه را جهانی ساخت. برای جهانی بودن تعداد نفرات در شمار دو چشم مهم نیست که شمار خرد مجموعه‌ای محلی را به جهانی دیگر متصل می‌گردد.

سخنان آغاز درس فقه، گفت و گوی دو صاحب‌نظر شیعی و سنی، فسوای یک فقیه در عراق، انتشار مقاله‌ای فقهی در مجله‌ای تخصصی و دهها و صدها نظری دیگر، هر روزه قابلیت گشودن روزنای عمومی را در خود دارد. اما متأسفانه این‌ها همه در پس پرده بی‌خبری خاک می‌خورد.

تیم مدیریتی این سایت، امیدوارند ترکیبی دلنشیں از «نوگرایی» و «واقع‌بینی» را در تحلیل‌های فقهی ارائه دهند. دانش‌پژوهان و پژوهش‌گران حوزه‌ها و دیگر مراکز علوم اسلامی، مخاطبان اصلی این پایگاه را تشکیل می‌دهند.

دامنه جستجو و عرضه اطلاعات کنونی این پایگاه، ایران و چند کشور اسلامی است و به زودی به فراتر از آن پا خواهد گذاشت. راهاندازی پایگاه فارسی اطلاع‌رسانی اجتهد نخستین

مرحله این طرح است. در عین حال این سایت هم اینک جامع ترین پایگاه تخصصی اطلاعات و اخبار فقه اسلامی در دنیا اینترنت محسوب می شود.

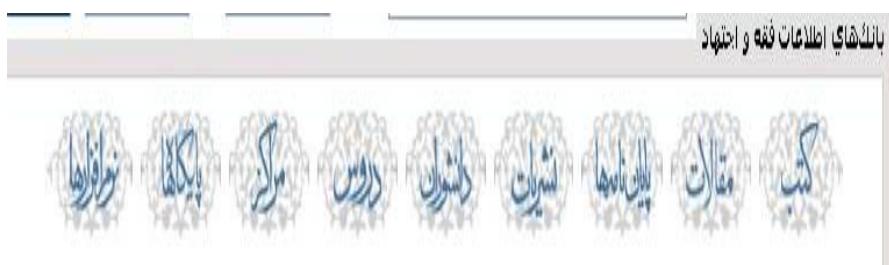
نکته دانستنی آن است که بخش قابل توجهی از تولید کنندگان سایت اجتهاد، همان دانش آموختگان دوره های آموزشی گروه فقه اند که اینک به مراحلی والاتر راه یافته اند. سایت اجتهاد، پس از سه سال طراحی، گردآوری و تولید اطلاعات، در مهر ۱۳۸۷ راه اندازی رسمی شده است.

پایگاه اجتهاد، در نه بانک اطلاعات تخصصی، به علاوه سرویس خبری و بخش ویژه به شرح زیر سامان یافته است:

بانک آثار؛ بانک نشریات، بانک نرم افزار، بانک دروس، بانک مراکز، بانک پایگاه ها، بانک دانشوران، گنجینه تصاویر، سرویس خبری فقه اسلامی (ایفنا)، بخش ویژه آشنایی با تاریخچه حوزه های علمیه فعال شیعه در جهان اسلام.

۱. بانک اطلاعات آثار

بانک اطلاعات آثار فقهی، مجموعه ای غنی و بی نظیر از آثار علمی مرتبط با حوزه فقه است. این اطلاعات شامل موارد زیر است:



- جدیدترین کتب، مقالات و پایان نامه های فقه و علوم مرتبط
- فهرست رایانه ای ۳۵۰۰ عنوان کتاب از کتب منتشره در کشور همراه با چکیده برخی از

کتب با امکان فهرست نمودن آنها بر اساس عنوان، نویسنده، تاریخ نشر و ناشر

- فهرست ۲۵۰۰ عنوان مقاله با امکان مشاهده چکیده و فهرست نمودن مقالات بر اساس

عنوان، نویسنده، نشریه و تاریخ نشر

- فهرست ۲۰۰۰ عنوان پایان‌نامه به همراه چکیده هر کدام با امکان فهرست نمودن آنها بر

اساس نام نویسنده، مکان ارائه و سطح تحصیلی پایان‌نامه

طبقه‌بندی موضوعی آثار موجود در بانک اطلاعات آثار بر اساس موضوعات زیر است:

- کلیات و مجموعه‌های فقهی

- فقه عبادات (مناسک) و امور شخصی

- فقه خانواده و زنان

- فقه اموال و معاملات

- فقه قضاء

- فقه اجتماع و سیاست

- اصول، قواعد و فلسفه فقه

- تاریخ و مأخذ‌شناسی فقه و اجتہاد

- آیات و احادیث احکام

۲. بانک اطلاعات نشریات

این مجموعه با بیش از ۵۰۰ شماره از آرشیو تمامی نشریات و ویژه نامه‌های تخصصی منتشر شده در حوزه فقه، یکی از بزرگ‌ترین بانک‌های اطلاعات تخصصی نشریات فقهی است.

این بانک علاوه بر فهرست نمودن نشریات بر اساس عنوان، صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سر دبیر، امکان جستجو بر اساس موضوعات تخصصی مانند: فقه و اصول، فقه و اقتصاد، فقه و حقوق، فقه و سیاست، و علوم حدیث را نیز دارد.

۳. بانک اطلاعات نرم افزار

این بانک، مشخصات تفصیلی ۱۰۰ عنوان از نرم افزارهای تخصصی تولید شده در حوزه فقه را در بر دارد. عناوین برخی از این نرم افزارها چنین است:

- جوامع فقهی
- فقه و اصول شیعه
- فقه و اصول عامه
- آموزش احکام فقهی

از امکانات جانبی نرم افزارهای یاد شده نیز به امکان مشاهده تصاویر نرم افزار، نکات آموزشی جهت استفاده بهتر طلاق از نرم افزار، و امکان مشاهده اطلاعات بانک، بر اساس عنوان نرم افزار، شرکت و موسسه تولید کننده و مذهب می‌توان اشاره کرد.

۴. بانک اطلاعات مراکز

برای اولین بار در کشور کامل ترین مجموعه مراکز و مؤسسات فقهی با ثبت اطلاعات بیش از ۵۰۰ مرکز فقهی با مشخصات زیر فراهم شده است:

- مراکز پژوهشی و تحقیقاتی
- مراکز آموزشی اعم از مدارس علمیه سطوح و عالی حوزه، دانشگاهها و دانشکده‌های حوزوی و دانشگاهی
- موسسات انتشاراتی و فروشگاههای کتاب
- دفاتر مراجع تقلید در تمامی نقاط کشور
- کتابخانه‌های تخصصی و عمومی
- دبیرخانه‌ها و مراکز اطلاع رسانی
- انجمن‌های علمی حوزوی و دانشگاهی با امکان فهرست اطلاعات، بر اساس نام مرکز و

۵. بانک اطلاعات پایگاه‌ها

با توجه به گسترده‌گی و حجم اطلاعات مورد نیاز در پژوهش‌های فقهی و اهمیت سرعت جمع‌آوری اطلاعات، کامل‌ترین اطلاعات پایگاه‌ها را در این بانک می‌توان مشاهده کرد. این بانک، فهرست ۲۰۰ پایگاه اینترنتی را همراه با امکان مشاهده تصویر به‌روز شده صفحه اول هر پایگاه و فهرست بر اساس عنوان، وابستگی پایگاه و آدرس اینترنتی در اختیار محققان قرار داده است. محققان در این بانک با انواع پایگاه‌های علمی و حوزوی مانند موارد زیر آشنا می‌شوند:

- پایگاه‌های مراجع، علماء و شخصیت‌ها

- پایگاه‌های مراکز و موسسات آموزشی و پژوهشی و انجمن‌های علمی حوزوی و

دانشگاهی

- کتابخانه‌ها و فهرست‌های رایانه‌ای، کتب، مقالات و دیگر منابع اطلاعاتی چاپی و

الکترونیکی

- پایگاه دیرخانه کنگره‌ها و همایش‌های فقهی

- صفحات ویژه اینترنتی فقهی

۶. بانک اطلاعات دروس

نبود آمار دقیق و در دسترس از دروس جاری حوزه‌های علمیه و اساتید آن، همواره دانش‌پژوهان و طلاب علوم دینی را با مشکل مواجه نموده است، تا آنجا که در بیانات مقام معظم رهبری در جمع نخبگان حوزوی نیز به این نکته اشاره شد. بانک اطلاعات دروس با هدف امکان دسترسی به فهرست بیش از ۸۰۰ درس فقهی حوزه‌های علمیه سراسر کشور، زیست‌نامه مدرسان و تصویر آنها و همچنین امکان دسترسی به اطلاعات دروس بر اساس نام استاد، شهر، مکان، ساعت، متن یا مبحث مورد تدریس طراحی شده است.

دسته‌بندی اطلاعات این بانک بر اساس تقسیم دروس به سطح و خارج بدین گونه است:

- دروس خارج حوزه‌های علمیه کشور: فهرست و مشخصات بیش از ۲۵۰ درس در حوزه‌های علمیه قم، مشهد، اصفهان، تهران، تبریز، شیراز و اهواز
- دروس سطح حوزه علمیه مشهد: بیش از ۵۵۰ درس از ابتدائی‌ترین کتب فقهی تا سطوح عالی آموزش فقه و اجتهاد

۷. بانک اطلاعات دانشوران

گسترش فقه اهل بیت از آغاز تاکنون مديون تلاش شخصیت‌های علمی و بی‌نظیر فراوان کسانی است که گذر زمان خدمات برخی از ایشان را بدست فراموشی سپرده است. بانک اطلاعات دانشوران، منبعی کم‌نظیر از زندگی‌نامه و تصاویر علماء و شخصیت‌های علمی شیعه است و به کاربر این امکان را می‌دهد تا با جستجوی نام، زمان حیات و حوزه فعالیت علمی، از زندگی و حیات علمی آنها آگاهی پیدا کند.

۸. بانک اطلاعات تصاویر

بانک اطلاعات تصاویر با هدف غنا بخشیدن به اطلاعات مراکز و شخصیت‌های حوزه، دربردارنده بزرگ‌ترین گنجینه تصاویر شخصیت‌ها، مراکز و وقایع مرتبط با حوزه فقه و اجتهاد است.

مشاهده ۲۰۰۰ قطعه تصویر از مراکز و شخصیت‌های فقهی شیعه به همراه توضیحات مربوط به هر یک، تاریخچه تصویری بی‌نظیری را از وقایع و اتفاقات حوزه شیعه پیش روی مخاطب قرار می‌دهد.

۹. سرویس خبری فقه اسلامی اینفا (ایفنا)

سرویس خبری فقه اسلامی (ایفنا) اولین و تنها سرویس خبری فقه اسلامی در شبکه جهانی اینترنت است که با هدف دسترسی سریع و آسان دانش پژوهان به اخبار حوزه فقه و اجتهاد به

فعالیت می‌پردازد.

از ویژگی‌های «ایفنا» می‌توان به پوشش خبری بیش از یکصد منبع خبری اعم از روزنامه، سرویس‌های خبری و خبرگزاری‌های داخلی و خارجی اشاره نمود. همچنین دسترسی به آرشیو سرویس خبری بر اساس عنوان، منبع و تاریخ، آشنایی با رویدادها و تحولات جاری فرهنگی، اجتماعی در حوزه فقه، اعلان همایش‌ها و فراخوان مقالات به همراه گزارشات کامل از همایش‌های برگزار شده، اعلانات آموزشی و پژوهشی مراکز و موسسات حوزه‌ی و دانشگاهی، و فتاوی جدید مراجع معظم تقليد و تازه‌ای نشر در حوزه فقه از دیگر امکانات ایفنا می‌باشد.

۱۰. بخش ویژه: آشنایی با تاریخچه حوزه‌های علمیه فعال شیعی در جهان اسلام

در بخش ویژه پایگاه اطلاع رسانی اجتهاد، کاربران با پیشینه و اندوخته‌های ارزشمند علمی و پژوهشی حوزه علمیه مشهد - به عنوان دومین حوزه علمیه فعال شیعی در جهان اسلام آشنا می‌شوند. از ویژگی‌های این بخش، امکان دسترسی به زندگی نامه بیش از ۱۵۰ نفر از مدرسان و مؤلفان فعال در این حوزه، و گنجینه تصاویر شخصیت‌ها و مراکز و مؤسسات حوزه علمیه مشهد است.

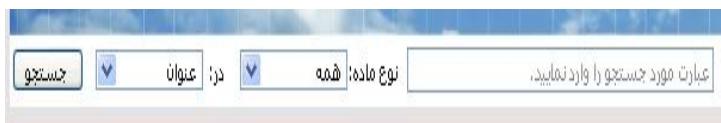
نمای کلی سایت



قسمت های مختلف سایت به تفصیل بیان شد، اما برای آشنایی بیشتر تصاویری از این سایت در این بخش ضمیمه می شود تا آشنایی هرچه بیشتر کمک کند:

جستجو

با وارد نمودن عبارت مورد نظر خود به راحتی به آن دست رسی پیدا خواهد کرد، زیرا می توانید در کل سایت یا فقط در یکی از قسمتهای سایت مثل کتاب ها، مقالات و .. جستجو کنید و بسیار سریع به مقصود نائل آید.



مذاهب فقهی

اطلاعاتی در مورد مذاهب فقهی مختلف را در چند بخش‌ پیشینه، منابع، دانشوران و مراکز در اختیار بازدید کننده می‌گزارد.

- مذهب شیعه امامیه
- مذهب شافعی
- مذهب حنفی
- مذهب مالکی
- مذهب حنبلی
- مذهب زیدی
- مذهب اباضی
- مذهب ظاهري

حوزه های علمیه شیعه

مطلوب مفیدی در مورد حوزه های شیعه را در این قسمت می توانید ببینید

حوزه های علمیه شیعه

حوزه علمیه قم

حوزه علمیه خراسان

حوزه علمیه نجف

حوزه علمیه اصفهان

سایر حوزه ها

گنجینه تصاویر و اسناد

گنجینه تصاویر و اسناد

تصاویر دانشوران

درباره ما

اطلاعاتی در مورد دفتر تبلیغات اسلامی قم و مشهد و گروه آموزشی فقه و مبانی اجتهاد در

این بخش آماده شده است

درباره ما

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان

گروه آموزشی فقه و مبانی اجتهاد

پیوند ها

بسیاری از اوقات پیش می آید که برای پیدا کردن سایتی مناسب رشته تخصصی وقت صرف می شود و حتی در بعضی از مواقع درست به مقصود نمی رسیم اما در این قسمت می توانید به پایگاه های دیگر دست رسی داشته باشید بدون آنکه وقتی را صرف کرده باشد

نشریه نظری
شماره هفتم و هشتم

پیووند ها

بابگاه های مرتبط با دفتر تبلیغات
بابگاه رسمی حوزه علمیه قم
بابگاه رسمی حوزه علمیه خراسان
بابگاه رسمی حوزه علمیه اصفهان
بندهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
مرکز اطلاعات و مدارک اسلامی
انجمن کتابخانه های دیجیتالی اسلامی
دانشگاه المعارف فقه اهل‌البیت(ع)
کتابخانه شخصی فقه و اصول
مرکز فقهی ائمه اطهار(ع)
بندهشگاه فقه و حقوق
مرکز خبر حوزه های علمیه
مرکز اطلاع دسانی جهانی آن‌البیت
بابگاه مجلات شخصی
بابگاه انجیلشوران حوزه
مرکز محیرت حوزه های علمیه
خواهران

بانک دروس



سایر مطالب

تاریخ	قواعد فقه و حد نکته محدثین الهم خراسانی	
اعرف کاری	سید نجفی الحبیبی ولیت فضیله در فقه سیاسی نسبیه محدثین عصر	
اعرف شاه	کاربرد قرآن در دروس اجتماعی نتیجه نایب (۱۰) / هاشمی، سید حسنی	
گزارش	گزارشی از کنگره بین‌المللی شهادتین	
رسانی	همایش اسلام و الگوی مصطفی برگزار می‌شود	
تصویر	تصویری ملخصه به شرح اد مزاحمه پژوهیان	

خبر

می توانید آخرین اخبار حوزه های جهان را در این سایت مشاهده کنید

مجری طرح پخش دروس حوزه:

♦ دروس علمای حوزه به صورت زنده از اینترنت پخش می شود

مجری طرح پخش دروس حوزه از پخش زنده دروس علمای قم، مشهد و زنجف از طریق اینترنت خبر داد.



18-08-1388

موضوع: آموزشی

♦ تصویب تاسیس رشته تخصصی حج در شورای گسترش حوزه علمیه

قائم مقام شورای گسترش حوزه های علمیه گفت: ارجاد رشته تخصصی حج در مقطع سطح سه (کارشناسی ارشد) در شورای گسترش حوزه های علمیه تصویب شد.

18-08-1388

موضوع: آموزشی

♦ دانشنامه حج بر روی شبکه جهانی اینترنت قرار گرفت

دانشنامه حج با محتوای 863 مطلب شامل؛ گزیده مقالات و کتاب، جکیده پایان نامه، پرسش و با سخن و نگارخانه به همت محققان مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی بر روی پارگاه اینترنتی حوزه قرار گرفت.

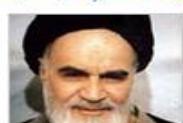


18-08-1388

موضوع: پژوهش و نشر

تلash برای برمایی حکومت و قانون الهی

♦ کنکاشی در اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)



اندیشه سیاسی امام خمینی (ره) از جهات پرسیاری قابل توجه است؛ چه این که ایشان طرح کننده الگویی خاص از حکومت اسلامی اند و از سوی دیگر اندیشه ایشان به تنها در حوزه نظری مطرح است بلکه به عنوان فرمانی نظری ساختار نظام حاکم بر ایران وارد حوزه عملی نیز گردیده است.

17-08-1388

موضوع: پژوهش و نشر



شمايش

آموزشی

پژوهش و نشر

بین الملل

اجتماعی

پیداگاه